

(*)Escola de Enxeñaría Industrial

Information

For additional information about the centre and its degrees visit the centre's website <https://eei.uvigo.es/>

(*)Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais

Subjects

Year 1st

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V04M150V01101	General Principles on Prevention	1st	3
V04M150V01102	Prevention Management and other Related Techniques	1st	6
V04M150V01103	Legal Context	1st	3
V04M150V01104	Occupational Safety	1st	6
V04M150V01105	Industrial Hygiene	1st	4.5
V04M150V01106	Ergonomics and Psycho-sociology	1st	4.5
V04M150V01107	Medicine in the Workplace	1st	3
V04M150V01201	Specialisation in Occupational Safety	2nd	6
V04M150V01202	Specialisation in Industrial Hygiene	2nd	4.5
V04M150V01203	Specialisation in Ergonomics and Psycho-sociology	2nd	4.5
V04M150V01204	Audit of Occupational Risk Prevention Systems	2nd	3
V04M150V01205	Internships	2nd	6
V04M150V01206	Practices in Industrial Installations	2nd	3
V04M150V01207	Practices for the Training in Prevention of Bluffs Laborais	2nd	3
V04M150V01208	Final Year Dissertation	2nd	6

IDENTIFYING DATA**Fundamentos Xerais da Prevención**

Subject	Fundamentos Xerais da Prevención			
Code	V04M150V01101			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito público especial Dpto. Externo Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	Burgos Toimil, Manuel Casas de Ron, José M ^a Martínez Cartelle, José Antonio Patiño Vilas, David			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	CB7 - Que los estudiantes sepan aplicar los conocimientos adquiridos y su capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con su área de estudio
A3	CB8 - Que los estudiantes sean capaces de integrar conocimientos y enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios
A4	CB9 - Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones y los conocimientos y razones últimas que las sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
A5	CB10 - Que los estudiantes posean las habilidades de aprendizaje que les permitan continuar estudiando de un modo que habrá de ser en gran medida autodirigido o autónomo.
B1	CG1 - Capacitar al estudiante para las funciones de nivel superior de técnico en prevención de riesgos laborales en sus fundamentos básicos
B10	CG10 - Proporcionar la adquisición de conceptos, habilidades y actitudes necesarias para la gestión de riesgos laborales, así como planificar, desarrollar y evaluar el proceso de enseñanza y aprendizaje potenciando procesos educativos en la enseñanza de riesgos laborales.
C1	CE01 - Adquirir una visión global de la prevención de riesgos laborales, su papel e importancia en el mundo laboral
C2	CE02 - Aplicar métodos estadísticos a la prevención de riesgos laborales.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D2	CT2 - Capacidad de análisis, síntesis, capacidad de planificación y gestión de la información
D4	CT4 - Trabajar tanto en equipo como de manera autónoma en un contexto internacional o multidisciplinar
D5	CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Comprender e posuír capacidade crítica das diferentes relacións entre condicións de traballo e saúde.	A1
Comprender os métodos experimentais de investigación que serven de base para a *estructuración das medidas preventivas.	A2 A3
Valorar o binomio saúde e traballo.	B1
Valorar os sistemas de notificación de accidentes de traballo e enfermidades profesionais, a súa normativa e a súa documentación.	C1 D1 D5

Desenvolver as actividades de formación e información aos traballadores en materia preventiva.	A4
Valorar e interpretar os principais índices estatísticos de sinistralidade e a súa valoración crítica.	A5
Definir a seguridade como técnica para evitar os accidentes de traballo.	B10
Valorar de forma detallada os fundamentos da Inspección de Seguridade e a Investigación de accidentes, metodoloxía e posta en práctica.	C2
Valorar e interpretar os principais índices estatísticos de sinistralidade e a súa valoración crítica	D2
Definir a seguridade como técnica para evitar os accidentes de traballo	D4
Valorar de forma detallada os fundamentos da Inspección de Seguridade e a Investigación de accidentes, metodoloxía e posta en práctica	
Valorar os métodos de valoración do risco de accidente e aplicalo á práctica	B1 B10 C1 D1

Contidos

Topic

1. Fundamentos Xerais	1.1. Condicións de traballo e Saúde 1.2. Riscos 1.3. Danos derivados do traballo 1.4. Prevención e protección 1.5. Bases estatísticas aplicadas á prevención
-----------------------	--

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	18	0	18
Estudo de casos	2	0	2
Resolución de problemas de forma autónoma	0	50	50
Seminario	3	0	3
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Autoavaliación	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o exercicio de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Posibilidade de adaptar os exercicios que se propoñen ao campo de traballo de cada alumno

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Exame de preguntas obxectivas	Exame final. Cuestións de resposta curta ou tipo test con posibilidade de resolución dalgún exercicio ou problema	70-30	A1 A2 A3 A4 A5	B1	C1 C2	D1 D4 D5
Autoavaliación	Realizadas autónomamente polos alumnos, tendo en conta a presencialidade	30-70	A5	B10	C1 C2	D2

Other comments on the Evaluation

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

JOSE MARIA CORTES DIAZ, **Técnicas de Prevención de Riesgos Laborales: Seguridad e Higiene del Trabajo**, 10ª edición, TEBAR, 2012

Complementary Bibliography

José María Viñas Armada, **Formación básica en prevención de riesgos laborales**, 5ª edición, 2011

Benavides Gómez, Ruiz Frutos, **Salud laboral. Conceptos y técnicas para la prevención de riesgos laborales**, Masson, 2007

Hevia- Campomanes, F. Miranda, **Los accidentes de trabajo y las enfermedades profesionales**, Colex, 1993

Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT), **Curso de Técnico Superior en Prevención de Riesgos**, INSHT, 2001

Rubio Romero, J.C., **Gestión de la prevención de riesgos laborales**, Díaz de Santos, 2005

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense tódalas metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial levaranse a cabo a través dos medios telemáticos (campus remoto)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesorado da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican e polo tanto

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non é precisa bibliografía adicional respecto adicional respecto á facilitada o inicio de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o peso na nota global

* Probas pendentes que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, no caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, ós medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Fatic, etc.)

* Probas que se modifican

Ningunha

IDENTIFYING DATA**Xestión da Prevención e outras Técnicas Afíns**

Subject	Xestión da Prevención e outras Técnicas Afíns			
Code	V04M150V01102			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Dpto. Externo Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	Casqueiro Placer, Carlos Fernández González, Arturo José Lima Gómez, Daniel Patiño Vilas, David Pérez Orozco, Raquel Prado Prado, Jose Carlos Valero Gutiérrez del Olmo, Enrique María			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	CB7 - Que los estudiantes sepan aplicar los conocimientos adquiridos y su capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con su área de estudio
A3	CB8 - Que los estudiantes sean capaces de integrar conocimientos y enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios
A4	CB9 - Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones y los conocimientos y razones últimas que las sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
A5	CB10 - Que los estudiantes posean las habilidades de aprendizaje que les permitan continuar estudiando de un modo que habrá de ser en gran medida autodirigido o autónomo.
B1	CG1 - Capacitar al estudiante para las funciones de nivel superior de técnico en prevención de riesgos laborales en sus fundamentos básicos
B5	CG5 - Valorar los efectos negativos de las condiciones de trabajo inadecuadas sobre la salud y el bienestar de los trabajadores, y las estrategias básicas para la prevención de riesgos laborales
B9	CG9 - Valorar y aplicar el marco normativo sobre la prevención de riesgos laborales
B10	CG10 - Proporcionar la adquisición de conceptos, habilidades y actitudes necesarias para la gestión de riesgos laborales, así como planificar, desarrollar y evaluar el proceso de enseñanza y aprendizaje potenciando procesos educativos en la enseñanza de riesgos laborales.
C2	CE02 - Aplicar métodos estadísticos a la prevención de riesgos laborales.
C3	CE03 - Planificar y calcular sistemas de análisis y control de siniestralidad laboral.
C5	CE05 - Adquirir conocimientos básicos sobre administración, organización y gestión empresarial.
C6	CE06 - Capacidad para realizar labores de integración de la gestión preventiva en la empresa. Coordinación con la gestión de la calidad y medioambiental, utilización de técnicas de formación.
C15	CE015 - Conocer y aplicar las técnicas de comunicación, información y negociación adaptadas al contexto de la prevención de riesgos laborales, siendo capaz de desarrollar actividades de información y comunicación de manera eficaz y de elaborar programas y planes de formación, que incluyan detección de necesidades y herramientas de evaluación y seguimiento.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D2	CT2 - Capacidad de análisis, síntesis, capacidad de planificación y gestión de la información

D3 CT3 - Capacidad de comunicación oral y escrita de conocimientos y conclusiones a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades

D5 CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Identificar os fundamentos e ferramentas necesarias para a planificación e xestión de programas de prevención de riscos laborais.	A5 B9
Identificar as técnicas e métodos de xestión das empresas e capacitar ao alumno para organizar a xestión da prevención de riscos laborais na empresa.	B10 C2
Identificar algunhas técnicas afíns á prevención como a seguridade do produto e a seguridade viaria.	C3 D1
Identificar as normas técnicas que fan referencia aos sistemas de xestión.	A3 A4 B5 B9 C5 C6
Capacitar ao alumno para realizar unha planificación de calidade.	A1 A2 B1 B5 C2 C6 D1 D2
Ser capaz de ler de forma comprensiva un texto científico sobre calquera tema relacionado coa prevención de riscos laborais.	D3
Saber as necesidades formativas en materia de Seguridade, Hixiene Industrial e Ergonomía-Psicocioloxía que han de aplicarse na empresa.	
Describir as diferentes técnicas de negociación.	C15 D5

Contidos

Topic

1. Aspectos xerais sobre administración e xestión empresarial	1.1. Planificación da prevención 1.2. Organización da prevención 1.3. Economía da prevención
2. Aplicación a sectores especiais	2.1. Construción 2.2. Industrias extractivas 2.3. Transporte 2.4. Pesca 2.5. Agricultura
3. Formación e comunicación	3.1. Análise de necesidades formativa. Plans e programas. Técnicas educativas 3.2. Seguimento e avaliación 3.3. Técnicas de comunicación, información e 3.4. Negociación
4. Seguridade do produto e sistemas de xestión	4.1. Seguridade do produto e sistemas de xestión da calidade 4.2. Xestión ambiental 4.3. Seguridade industrial e prevención de riscos Patrimoniais 4.4. Seguridade viaria

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	40	0	40
Estudo de casos	5	0	5
Seminario	5	0	5
Resolución de problemas	0	97	97
Autoavaliación	1.5	0	1.5
Estudo de casos	1.5	0	1.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xeral hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrase en procedementos alternativos de solución.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para o asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o exercicio de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xeral hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrase en procedementos alternativos de solución.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Autoavaliación	Realizadas autónomamente polos alumnos, tendo tamén en conta a presencialidade.	30-70	A1 A2 A3 A4 A5	B9	C2 C3 C5 C6	D1
Estudo de casos	Resolución de casos prácticos	70-30	A1 A2 A3 A4 A5	B9	C2 C3 C5 C6	D1

Other comments on the Evaluation

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

JOSE MARIA CORTES DIAZ, **Técnicas de Prevención de Riesgos Laborales: Seguridad e Higiene del Trabajo**, 10ª edición, TEBAR,

Complementary Bibliography

Faustino Menéndez y otros, **Formación superior en prevención de riesgos laborales. Parte obligatoria y común**, 4ª edición, Lex Nova, 2009

INSHT, **Evaluación de riesgos laborales**, INSHT, 1996

OIT, **Enciclopedia de Salud y Seguridad en el trabajo.**, Ministerio de Trabajo, 2007

Rubio Romero J.C., **Gestión de la prevención de riesgos laborales**, Diaz de Santos, 2005

Rubio Romero J.C., **Métodos de evaluación de riesgos laborales**, Diaz de Santos, 2004

Block M.R. y Marash I.R., **Integración de la ISO 14001 en un sistema de gestión de la calidad**, Fundación Confemetal, 2007

Mintzberg, H., **La estructuración de las organizaciones**, Ariel, 1995

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense tódalas metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial levaranse a cabo a través dos medios telemáticos (campus remoto)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesorado da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican e polo tanto

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non é precisa bibliografía adicional respecto adicional respecto á facilitada o inicio de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o peso na nota global

* Probas pendentes que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, no caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, ós medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Fatic, etc.)

* Probas que se modifican

Ningunha

IDENTIFYING DATA				
Ámbito Xurídico				
Subject	Ámbito Xurídico			
Code	V04M150V01103			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito público Dereito público especial Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	Fernández Docampo, María Belén Martínez Yáñez, Nora María Patiño Vilas, David Rodríguez Vázquez, Virgilio			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias	
Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	CB7 - Que los estudiantes sepan aplicar los conocimientos adquiridos y su capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con su área de estudio
A3	CB8 - Que los estudiantes sean capaces de integrar conocimientos y enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios
A4	CB9 - Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones y los conocimientos y razones últimas que las sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
B1	CG1 - Capacitar al estudiante para las funciones de nivel superior de técnico en prevención de riesgos laborales en sus fundamentos básicos
B9	CG9 - Valorar y aplicar el marco normativo sobre la prevención de riesgos laborales
C7	CE07 - Adquirir conocimientos básicos de derecho del trabajo. Adquirir conocimientos y facilidad para el manejo de la normativa y legislación específica en PRL.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D3	CT3 - Capacidad de comunicación oral y escrita de conocimientos y conclusiones a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
D4	CT4 - Trabajar tanto en equipo como de manera autónoma en un contexto internacional o multidisciplinar

Resultados de aprendizaxe	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Identificar os aspectos básicos do dereito do traballo, do sistema español de Seguridade Social e das relacións laborais.	A1 A2
Ter capacidade de asesorar xuridicamente sobre a normativa de prevención de riscos laborais: identificación e selección da norma aplicable.	B1 B9
Ter coñecemento dos ámbitos *aplicativos da normativa de *PRL e do concepto xurídico de risco profesional	
Identificar a lexislación específica en seguridade no traballo, hixiene industrial, e ergonomía e psicocioloxía no traballo	
Ter capacidade de asesoramento sobre o réxime xurídico sobre a integración da *PRL na empresa e a organización da prevención.	A3 A4
Ter capacidade de asesorar sobre os mecanismos legais e instrumentos xurídicos de representación e participación dos traballadores na empresa.	C7 D1
Ter capacidade de asesorar sobre as diferentes responsabilidades xurídicas derivadas de accidentes de traballo ou enfermidades profesionais	D3

Describir o réxime xurídico (organización, estrutura e funcionamento) de organismos e institucións relacionados coa prevención de riscos de ámbito autonómico, nacional e internacional.

C7

D3

D4

Contidos

Topic	
1. Introducción e fontes	1.1. O traballo como factor creador de riscos - O risco laboral - A resposta da sociedade
2. Marco normativo da prevención de riscos laborais	2.1. Normativa internacional e comunitaria Normativa interna - Organización institucional: a política de riscos laborais. Organización institucional da prevención a. A política de prevención de riscos laborais b. Órganos comunitarios c. Órganos estatais d. Organismos dos CC.AA. - Ámbito subxectivo. Aplicación da normativa preventiva: a. Alcance universal b. Incluícións xerais 3. Incluícións matizadas 4. exclusións - Organización preventiva

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	18	0	18
Estudo de casos	2	0	2
Seminario	3	0	3
Resolución de problemas de forma autónoma	0	50	50
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Autoavaliación	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos	Análise dun feito ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xeral hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e a resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.

Atención personalizada

Methodologies Description

Estudo de casos O alumno será informado o horario de titorías ao comezo do curso. Disporase de titorización permanente vía internet.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Exame de preguntas obxectivas	Exame final. Cuestións de resposta curta ou tipo test	70-30	A1 A2 A3 A4	B9	D1 D3
Autoavaliación	Entrega de exercicios realizados autónomamente polo alumno	30-70		B1 B9	C7 D4

Other comments on the Evaluation

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Asua González, C., **La responsabilidad civil I y II**, Marcial Pons, 2000

Puig Ferriol, Gete-Alonso Gil, **Manual de Derecho Civil II**, Marcial Pons, 2000

Barceló Domenech, J., **Responsabilidad extracontractual del empresario por actividades de sus dependientes**, McGraw-Hill, 1995

Confederación sindical de CC.OO y Unión General de Trabajadores, **Guía: el transporte al centro de trabajo**, 1998

García Ninet, J.I., **Manual de prevención de riesgos laborales**, Atelier Editorial, Última edición

Gutierrez santiado, P., **Responsabilidad civil por productos defectuosos**, Comares, 2003

Hoyos, D., **Costes externos del transporte en la CAPV**, Ihobe, Serie Programa Marco Ambiental nº44, 2005

López Gandía, J.; Blasco Lahoz, J.F., **Curso de prevención de riesgos laborales**, Última edición, Tirant lo Blanch,

Mercader Uguina, J.R., **Indemnizaciones derivadas de accidente de trabajo**, La Ley, 2000

Molto García, J.I., **La imputación de responsabilidades y el marco jurídico de la prevención de riesgos laborales**, INSHT, 2006

Navarro Fernández, J.; A/Pertinez Vilchez, F., **Responsabilidad empresarial y riesgos laborales**, Bosch, 2002

Rodríguez Llamas, S., **Régimen de responsabilidad civil por productos defectuosos**, Aranzadi-Thomsom, 2002

Sala Franco, T., **Derecho de la prevención de riesgos laborales**, Tirant lo Blanch, 2004

Vega P., **Movilidad: el transporte al trabajo. Planes de movilidad.**, Grupo de Estudios y Alternativas, 21, S.L. (gea21, 2005

Vela Sánchez, A., **Criterios de Aplicación del régimen de responsabilidad civil por productos**, Comares, 2004

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense tódalas metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial levaranse a cabo a través dos medios telemáticos (campus remoto)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesorado da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican e polo tanto

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non é precisa bibliografía adicional respecto adicional respecto á facilitada o inicio de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o peso na nota global

* Probas pendentas que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, no caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, ós medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Fatic, etc.)

* Probas que se modifican

IDENTIFYING DATA**Seguridade no Traballo**

Subject	Seguridade no Traballo			
Code	V04M150V01104			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Dpto. Externo Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente Enxeñaría eléctrica Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos Enxeñaría química			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	González de Prado, Begoña López Lago, Marcos Martínez Cartelle, José Antonio Mendez Fernández, Manuela Montero Vilariño, María José Patiño Vilas, David Pérez Orozco, Raquel Sueiro Domínguez, José Antonio Taboada Castro, Javier			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias

Code	
B2	CG2 - Capacitar al estudiante para las funciones de nivel superior de técnico en prevención de riesgos laborales en Seguridad en el Trabajo
B6	CG6 - Identificar las condiciones de seguridad en los centros de trabajo y describir las técnicas de seguridad en el trabajo dirigidas a vigilar y prevenir el riesgo de accidentes de trabajo
C2	CE02 - Aplicar métodos estadísticos a la prevención de riesgos laborales.
C9	CE09 - Identificar los diferentes riesgos de seguridad.
C10	CE10 - Adquirir capacidad para la investigación de accidentes.
C13	CE013 - Capacidad para coordinar las actividades de la obra para garantizar que los contratistas y, en su caso, los subcontratistas y los trabajadores autónomos apliquen de manera coherente y responsable los principios de la acción preventiva.
C14	CE014 - Capacidad para preparar el plan de seguridad y salud elaborado por el contratista y, en su caso, las modificaciones introducidas en el mismo.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D2	CT2 - Capacidad de análisis, síntesis, capacidad de planificación y gestión de la información
D5	CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Identificar a normativa técnica específica en materia de Seguridade no Traballo.	B2
Entender a significación e necesidade de condicións de traballo seguras	B6 C2 C9
Describir os principios dá Seguridade no Traballo, as técnicas de avaliación dos riscos de accidentes, as medidas e os medios adecuados para a súa prevención.	B6 C13 C14 D5
Saber elaborar plans de *autoprotección.	C10
Entender a significación e necesidade de condicións de traballo seguras	C13 D2

Potenciación de habilidades de reacción ante situacións de perigo e crise na empresa.	C9
Identificar as bases técnicas para analizar riscos e propor medidas de prevención e protección contra incendios.	C13 C14
Adquirir as habilidades específicas para promover mellorar as condicións de traballo nos distintos sectores de actividade	D1

Contidos

Topic

1. Concepto e definición de Seguridade. Técnicas de Seguridade	1.1. Prevención 1.2. Protección colectiva e persoal 1.3. Formación 1.4. Normalización 1.5. Sinalización
2. Accidentes de Traballo	2.1. Tipos de accidentes e a súa orixe
3. Investigación de accidentes como técnica preventiva	3.1. Obxectivos da investigación 3.2. Selección de accidentes 3.3. Metodoloxía de actuación 3.4. Determinación das causas principais 3.5. Tipos de investigación
4. Análise e avaliación xeral do risco de accidentes	4.1. Estimación da posibilidade de accidente e das consecuencias. 4.2. Metodoloxías para as pequenas e medianas empresas 4.3. Sistemas complexos de avaliación e cuantificación de riscos 4.4. Conceptos básicos de fiabilidade de compoñentes e sistemas
5. Norma e sinalización en seguridade	5.1. Conceptos xerais 5.2. Principios básicos das normas 5.3. Procedemento de elaboración 5.4. Sinalización de seguridade 5.5. Clases de sinalización 5.6. Os sinais visuais 5.7. Criterios de aplicación dos sinais visuais, acústicas e gestuais
6. Protección colectiva e individual	6.1. Conceptos xerais 6.2. Xestión e clasificación dos Equipos de Protección Individual
7. Análise estatística de accidentes	7.1. Clasificación e notificación dos accidentes. 7.2. Índices de sinistralidade 7.3. Control estatístico da sinistralidade
8. Plans de emerxencia e autoprotección	8.1. Introducción 8.2. Situacións de emerxencia 8.3. Accións en caso emerxencia 8.4. Elaboración de plans de emerxencia 8.5. Implantación e mantemento
9. Análise, avaliación e control de riscos específicos	9.1. Máquinas 9.2. Equipos, instalacións e ferramentas 9.3. Lugares e espazos de traballo 9.4. Manipulación almacenamento e transporte 9.5. Electricidade 9.6. Incendios 9.7. Produtos químicos
10. Residuos tóxicos e perigosos	10.1. Definición 10.2. Normativa 10.3. Clasificación dos residuos segundo o seu perigo
11. Inspeccións de seguridade e investigación de accidente.	11.1. Inspeccións de seguridade 11.2. Definición 11.3. Pasos para unha Inspección de Seguridade 11.4. Recomendacións xerais 11.5. Investigación de accidentes 11.6. Definición e obxectivos 11.7. Tipos de accidentes que se deben investigar 11.8. Metodoloxía 11.9. Modelos de Investigación

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	33	0	33
Estudo de casos	12	0	12
Resolución de problemas de forma autónoma	0	100	100
Seminario	3	0	3

Autoavaliación	1	0	1
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto polo estudante.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o exercicio de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para o asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Autoavaliación	Realizadas autónomamente polos alumnos, tendo tamén en conta a presencialidade	30-70	B2 C2 B6 C10 C13 C14
Exame de preguntas obxectivas	Exame final. Cuestións de resposta curta ou tipo test, con posibilidade de resolución dalgún exercicio ou problema	70-30	C9 D1 C10 D2 D5

Other comments on the Evaluation

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Faustino Menéndez y otros, **Formación básica en prevención de riesgos laborales**, 5ª edición, Lex Nova, 2011

José Mª Cortés Rivas, **Técnicas de prevención de riesgos laborales. Seguridad e Higiene en el Trabajo**, 10ª edición, Tébar, 2012

Complementary Bibliography

Díaz López, V., **Técnicas de seguridad aplicadas a las máquinas**, La ley,

INSHT, **Guía técnica para la evaluación y prevención de los riesgos relativos a la utilización de los equipos de trabajo**, INSHT,

INSHT, **Notas técnicas de prevención**, INSHT,

R.D. 2267/2004, Reglamento de seguridad contra incendios en los establecimientos industriales,

Normas UNE relativas a la seguridad en máquinas,

R.D. 486/1997, Disposiciones mínimas de seguridad y salud en los lugares de trabajo,

R.D. 485/1997, Disposiciones mínimas en materia de señalización de seguridad y salud en el trabajo,

Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, **Enciclopedia de salud y seguridad en el trabajo,**

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense tódalas metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial levaranse a cabo a través dos medios telemáticos (campus remoto)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesorado da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican e polo tanto

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non é precisa bibliografía adicional respecto adicional respecto á facilitada o inicio de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o peso na nota global

* Probas pendentes que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, no caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, ós medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Fatic, etc.)

* Probas que se modifican

Ningunha

IDENTIFYING DATA				
Hixiene Industrial				
Subject	Hixiene Industrial			
Code	V04M150V01105			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	4.5	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Bioloxía funcional e ciencias da saúde Dpto. Externo Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	Bárcena García, Carlos Francisco de Paula Ortiz Torres, Luis Patiño Vilas, David Pérez Álvarez, María José Rodríguez Campos, Beatriz			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias	
Code	
B3	CG3 - Capacitar al estudiante para las funciones de nivel superior de técnico en prevención de riesgos laborales en Higiene Industrial
B7	CG7 - Valorar las funciones y estrategias de la higiene industrial; describiendo y calculando los riesgos relacionados con los principales contaminantes químicos, físicos y biológicos en el trabajo, y Valorar las principales estrategias de prevención
C2	CE02 - Aplicar métodos estadísticos a la prevención de riesgos laborales.
C11	CE011 - Identificar de manera general los diferentes agentes contaminantes físicos, químicos y biológicos.
C16	CE016 - Capacidad para Valorar, argumentar y utilizar los principios de la Toxicología.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D2	CT2 - Capacidad de análisis, síntesis, capacidad de planificación y gestión de la información
D4	CT4 - Trabajar tanto en equipo como de manera autónoma en un contexto internacional o multidisciplinar
D5	CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Identificar la normativa técnica específica en materia de Higiene Industrial.	B3
Identificar las fuentes de información en Higiene industrial.	C2
Valorar los fundamentos de la Higiene Industrial.:(Gateway Time-out: http://tradutoresw.uvigo.es/trad-docx/web/translate-string.php?wsdl)	C11
Identificar as técnicas instrumentais de análise química de aplicación en Hixiene Industrial.	B3
Describir as técnicas de detección, avaliación e control dos riscos hixiénicos.	C2
Identificar técnicas avanzadas de avaliación e control do ruído na industria.	D1 D2
Valorar os principais riscos hixiénicos físicos, químicos e biolóxicos.	C11
Identificar as bases da toxicoloxía industrial e os principais contaminantes químicos presentes no ambiente laboral.	C16 D2 D5
Valorar as solucións técnicas para o deseño e avaliación de sistemas de ventilación.	B7
Identificar os mecanismos de transmisión e vías de entrada de axentes biolóxicos.	C11
Describir as principais técnicas de microbioloxía aplicadas a avaliación de riscos biolóxicos.	D1

Adquirir habilidades específicas de Hixiene Industrial encamiñadas a promover a mellora das condicións de traballo. C16
 Saber facer unha avaliación de riscos hixiénicos e pór en práctica as medidas preventivas adecuadas en función dos resultados obtidos. D1
 Ser capaz de aplicar as distintas técnicas operativas de protección individual e colectiva en materia de hixiene industrial. D2
 D4

Contidos

Topic

1. Hixiene Industrial	1.1. Conceptos e obxectivos 1.2. Ramas da hixiene industrial 1.3. Contaminantes laborais e enfermidades profesionais
2. Normativa legal	2.1. Concetos
3. Axentes químicos	3.1. Toxicoloxía laboral 3.2. Avaliación da exposición 3.3. Control da exposición 3.4. Principios xerais 3.5. Accións sobre o medio de propagación 3.6. Ventilación 3.7. Accións sobre o individuo 3.8. Equipos de protección individual
4. Axentes físicos	4.1. Características 4.2. Efectos 4.3. Avaliación e Control 4.4. Ruído 4.5. Vibracións 4.6. Ambiente térmico 4.7. Radiacións non *ionizantes 4.8. Radiacións *ionizantes
5. Axentes biolóxicos	5.1. Efectos 5.2. Avaliación e control

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	32	0	32
Estudo de casos	2	0	2
Resolución de problemas de forma autónoma	0	72	72
Seminario	4	0	4
Exame de preguntas obxectivas	1.5	0	1.5
Autoavaliación	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto polo estudante.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o exercicio de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para o asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies Description

Estudo de casos Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Exame de preguntas obxectivas	Exame final. Cuestións de resposta curta ou tipo test, con posibilidade de resolución dalgún exercicio ou problema	70-30	B3 B7	C11 C16	D1
Autoavaliación	Realizadas autónomamente polos alumnos, tendo tamén en conta a presencialidade	30-70		C2	D2 D4 D5

Other comments on the Evaluation

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

José Mª Cortés Rivas, **Técnicas de prevención de riesgos laborales. Seguridad e Higiene en el Trabajo**, 10ª edición, TEBAR, 2012

Complementary Bibliography

José María Viñas Armada, **Formación básica en prevención de riesgos laborales**, 5ª edición, Lex Nova, 2011

INSHT, **Higiene Industrial. Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo**, 2ª edición, INSHT, 2002

M. J. Falagan Rojo, **Higiene Industrial Aplicada [Ampliada]**, Fundación Luís Fernández Velasco, 2005

Fundación Mapfre, **Manual de Higiene Industrial**, Mapfre S.A., 2000

Manual para la Prevención de Riesgos Laborales. Tomos I y II., 1ª edición, Editorial CISS S.A., 1995

C. Ray Asfahl, **Seguridad Industrial y Salud**, 4ª edición, Prentice Hall, 2000

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense tódalas metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial levaranse a cabo a través dos medios telemáticos (campus remoto)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesorado da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican e polo tanto

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non é precisa bibliografía adicional respecto adicional respecto á facilitada o inicio de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o peso na nota global

* Probas pendentes que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, no caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, ós medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Fatic, etc.)

* Probas que se modifican

Ningunha

IDENTIFYING DATA				
Ergonomía e Psicosocioloxía				
Subject	Ergonomía e Psicosocioloxía			
Code	V04M150V01106			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	4.5	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Dpto. Externo Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	Ortiz Torres, Luis Patiño Vilas, David Rivas Moar, José María Vila Lago, Carlos			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias

Code	
B4	CG4 - Capacitar al estudiante para las funciones de nivel superior de técnico en prevención de riesgos laborales en Ergonomía y psicología
B8	CG8 - Valorar los fundamentos y las estrategias de la ergonomía y la psicología laboral. Ser capaz de reconocer y evaluar los riesgos relacionados con la carga física y psíquica en el trabajo y de proponer las medidas adecuadas de prevención
C2	CE02 - Aplicar métodos estadísticos a la prevención de riesgos laborales.
C8	CE08 - Desarrollar metodologías para la detección, valoración y control de riesgos ergonómicos y psicológicos en el trabajo
C19	CE019 - Identificar los diferentes riesgos de ergonomía y psicología.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D2	CT2 - Capacidad de análisis, síntesis, capacidad de planificación y gestión de la información
D4	CT4 - Trabajar tanto en equipo como de manera autónoma en un contexto internacional o multidisciplinar
D5	CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Identificar a normativa técnica específica en materia de Ergonomía e Psicosocioloxía	B4
Recoñecer os fundamentos, obxectivos e ramas de Ergonomía, así como a utilidade na prevención de riscos laborais.	B8 C2 D2
Saber analizar e deseñar a adaptación do posto de traballo ás características dos traballadores especialmente sensibles.	B8 C8
Adquirir as habilidades específicas para promover o estudo de postos de traballo e mellora das condicións no mesmo.	C19
Identificar e saber avaliar os distintos compoñentes da carga de traballo física e mental e establecer medidas preventivas.	
Saber avaliar a comodidade dos equipos de protección individual aos efectos de poder definir a súa selección.	
Saber aplicar os distintos métodos ergonómicos de avaliación das condicións de traballo e de deseño ergonómico de postos de traballo.	B4 C8 D1 D2
Recoñecer os distintos factores psicosociais, métodos de intervención e avaliación.	B4 C19 D4 D5

Contidos	
Topic	
1. Ergonomía e psicosocioloxía aplicada	1.1. Ergonomía: conceptos e obxectivos 1.2. Condicións ambientais en Ergonomía 1.3. Concepción e deseño do posto de traballo 1.4. Carga física de traballo 1.5. Carga mental de traballo 1.6. Factores de natureza psicosocial 1.7. Estrutura da organización 1.8. Características da empresa, do posto e individuais 1.9. Tensión e outros problemas psicosociais 1.10. Consecuencias dos factores psicosociais nocivos e a súa avaliación 1.11. Intervención psicosocial

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	27	0	27
Estudo de casos	2	0	2
Resolución de problemas de forma autónoma	0	77	77
Seminario	4	0	4
Autoavaliación	1	0	1
Exame de preguntas obxectivas	1.5	0	1.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas de forma autónoma	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Posibilidade de adaptar os exercicios que se propoñen ao campo de traballo de cada alumno

Avaliación				
	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Autoavaliación	Realizadas autónomamente polos alumnos, tendo en conta a presencialidade	30-70	C8	D1 D2 D4 D5
Exame de preguntas obxectivas	Exame final. Cuestións de resposta curta ou tipo test con posibilidade de resolución dalgún exercicio ou problema	70-30	B4 B8	C2 C19 D1

Other comments on the Evaluation

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información	
Basic Bibliography	
JOSE MARIA CORTES DIAZ, Técnicas de Prevención de Riesgos Laborales: Seguridad e Higiene del Trabajo , 10ª, TEBAR, 2012	

Llaneza Álvarez, F. J., **Ergonomía y Psicosociología Aplicada**, 8ª edición, Lex Nova, 2007

Complementary Bibliography

Cañas, J.J., **Personas y máquinas: El Diseño de su Interacción desde la Ergonomía Cognitiva**, Pirámide, 2004

José María Viñas Armada, **Formación básica en prevención de riesgos laborales**, 5ª edición, Lex Nova, 2011

Castillo, J.J., Villena J., **Ergonomía: conceptos y métodos**, UPM, 1998

González Maestre, D, **Ergonomía y Psicosociología**, FC Editorial, 2007

González Ruiz, A.; Mateo Floría, P.; González Maestre, D., **Manual para el Técnico en Prevención de Riesgos Laborales. Vol I y II**, FC Editorial, 2007

INSHT, **Prevención de riesgos laborales. Curso de capacitación para el desempeño de funciones de nivel básico**, 4ª edición, INSHT, 1998

Ley 31/1995 de 8 de noviembre, Prevención de riesgos laborales,

Real decreto 39/1997, de 17 de enero, Reglamento de los Servicios de Prevención,

---

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense tódalas metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial levaranse a cabo a través dos medios telemáticos (campus remoto)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesorado da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican e polo tanto

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non é precisa bibliografía adicional respecto adicional respecto á facilitada o inicio de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o peso na nota global

* Probas pendentes que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, no caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, ós medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Fatic, etc.)

* Probas que se modifican

Ningunha

IDENTIFYING DATA**Medicina do Traballo**

Subject	Medicina do Traballo			
Code	V04M150V01107			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Dpto. Externo Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	Patiño Vilas, David Valdes Pons, Javier			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias

Code	
B5	CG5 - Valorar los efectos negativos de las condiciones de trabajo inadecuadas sobre la salud y el bienestar de los trabajadores, y las estrategias básicas para la prevención de riesgos laborales
B9	CG9 - Valorar y aplicar el marco normativo sobre la prevención de riesgos laborales
C2	CE02 - Aplicar métodos estadísticos a la prevención de riesgos laborales.
C17	CE017 - Adquirir conocimientos básicos de Medicina del trabajo, vigilancia de la salud y epidemiología.
C18	CE018 - Desarrollar metodologías para la detección, valoración y control de riesgos higiénicos en el entorno laboral.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D3	CT3 - Capacidad de comunicación oral y escrita de conocimientos y conclusiones a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
D5	CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Comprender cales son as funcións do medicamento do traballo nos servizos de prevención.	B9 C17 D1 D5
Recoñecer os problemas e os retos aos que se enfrenta as empresas de Prevención de Riscos Laborais ante novas empresas e postos de traballo que demanda a sociedade.	B5 C2
Identificar as patoloxías de orixe laboral.	C17 D5
Coñecer os distintos tipos de notificación de accidentes de traballo e enfermidades profesionais, unha normativa e aplicación, así como o cumprimentar os distintos documentos relativos ao sistema preventivo	B9 C2 C18 D3

Contidos

Topic	
1. Conceptos básicos en relación co Medicamento do Traballo	1.1 Historia do Medicamento do Traballo 1.2 Conceptos básicos e Obxectivos 1.3 Funcións dos servizos de medicamento do traballo 1.4 Faltas e Sancións
2. Patoloxías de orixe laboral	2.1. Clasificación de Enfermidades profesionais 2.2. Principais Patoloxías de orixe laboral.
3. Vixilancia da saúde.	3.1 Principios xerais. 3.2. Criterios de aplicación práctica da vixilancia da saúde 3.3 Primeiros auxilios

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	15	0	15
Estudo de casos	5	0	5
Resolución de problemas de forma autónoma	0	50	50
Seminario	3	0	3
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Autoavaliación	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o exercicio de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Exame final. Cuestións de resposta curta ou tipo test con posibilidade de resolución dalgún exercicio ou problema	70-30	B5 C2 B9 C17 C18
Autoavaliación	Realizadas autónomamente polos alumnos, tendo en conta a presencialidade	30-70	B9 D1 D3 D5

Other comments on the Evaluation

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información**Basic Bibliography**

JOSE MARIA CORTES DIAZ, **Técnicas de Prevención de Riesgos Laborales: Seguridad e Higiene del Trabajo**, 10ª, TEBAR, 2012

GIL F, **Tratado de Medicina del Trabajo**, Masson, 2012

Complementary Bibliography**Recomendacións****Plan de Continxencias**

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense tódalas metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial levaranse a cabo a través dos medios telemáticos (campus remoto)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesorado da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican e polo tanto

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non é precisa bibliografía adicional respecto adicional respecto á facilitada o inicio de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o peso na nota global

* Probas pendentes que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, no caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, ós medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Fatic, etc.)

* Probas que se modifican

Ningunha

IDENTIFYING DATA**Especialización en Seguridade no Traballo**

Subject	Especialización en Seguridade no Traballo			
Code	V04M150V01201			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dpto. Externo Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	Ameijeiras Canosa, Carmen de Maria Angulo, Antonio García Menéndez, Julio Francisco Lima Gómez, Daniel Martínez Cartelle, José Antonio Mendez Fernández, Manuela Patiño Vilas, David Pérez Orozco, Raquel Picos Martín, Juan Rodríguez Campos, Beatriz Suárez Porto, Eduardo			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias

Code	
B2	CG2 - Capacitar al estudiante para las funciones de nivel superior de técnico en prevención de riesgos laborales en Seguridad en el Trabajo
B6	CG6 - Identificar las condiciones de seguridad en los centros de trabajo y describir las técnicas de seguridad en el trabajo dirigidas a vigilar y prevenir el riesgo de accidentes de trabajo
C2	CE02 - Aplicar métodos estadísticos a la prevención de riesgos laborales.
C4	CE04 - Valorar las capacidades de análisis y detección de situaciones de riesgo en procesos y sectores específicos (construcción, siderometalúrgico, agricultura, residuos, energía, etc.) y promover la utilización de medidas preventivas adaptadas a dichos sectores específicos.
C9	CE09 - Identificar los diferentes riesgos de seguridad.
C10	CE010 - Adquirir capacidad para la investigación de accidentes.
C13	CE013 - Capacidad para coordinar las actividades de la obra para garantizar que los contratistas y, en su caso, los subcontratistas y los trabajadores autónomos apliquen de manera coherente y responsable los principios de la acción preventiva.
C14	CE014 - Capacidad para preparar el plan de seguridad y salud elaborado por el contratista y, en su caso, las modificaciones introducidas en el mismo.
C20	CE020 - Desarrollar metodologías para la detección, valoración y control de riesgos de seguridad en el trabajo.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D3	CT3 - Capacidad de comunicación oral y escrita de conocimientos y conclusiones a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
D5	CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Identificar as características do sector dá construción no relativo a sinistralidade laboral.	B2
Identificar as bases técnicas para analizar riscos e propor medidas correctoras nas instalacións industriais.	C4 C13 D1

Saber valorar os riscos en instalacións eléctricas, recipientes e instalacións a presión, instalacións de gases combustibles ou instalacións para o almacenamento de produtos perigosos.	B6 C4 C10
Identificar os riscos específicos asociados á maquinaria industrial e aprender a elaborar pregos de especificacións para a selección de maquinaria segura no manexo e para o mantemento.	C2 C4 D5
Comprender a importancia do sector *siderometalúrgico na xeración de accidentes de traballo. Identificar os riscos inherentes á industria química.	B2 C9 C20
Inculcar no alumno a transcendencia das condicións ambientais no traballo e nos diferentes sectores produtivos.	B6 C20
Capacitar ao coordinador en materia de seguridade e saúde durante a elaboración do proxecto de obra como persoa técnica competente designada polo promotor para coordinar, durante a fase do proxecto de obra, da aplicación dos principios xerais de prevención.	B2 B6 C13
Capacitar ao coordinador en materia de seguridade e saúde durante a execución da obra como a persoa técnica competente integrada na dirección facultativa, designada pola promotora para levar a cabo as tarefas definidas na normativa.	C14 D3 D5

Contidos

Topic	
1. Seguridade contra incendios	1.1. Regulamento de seguridade contra incendios en establecemento industriais 1.2. Atmosferas explosivas 1.3. Código técnico da edificación
2. Plans de emerxencia	2.1. Plans de autoprotección 2.2. Regulamentación vixente 2.3. Simulacros
3. Risco eléctrico	3.1. RD 614/2001 3.2. As funcións das entidades especializadas que actúan como servizo de prevención
4. Traballos especiais	4.1. Traballos en quente e en frío 4.2. Traballos en recintos confinados
5. Almacenamento de produtos	5.1. RD 379/2001 5.2. Líquidos inflamables 5.3. Óxido de *etileno 5.4. Cloro 5.5. Amoníaco 5.6. Botellas e botellóns 5.7. Líquidos corrosivos 5.8. Sustancias tóxicas
6. Accidentes graves	6.1. RD 1254/1999 6.2. RD 119/2005 6.3. RD 948/2005 sobre control de riscos de accidentes graves nos que interveñan sustancias perigosas
7. Seguridade das máquinas	7.1. RD 1435/1992 7.2. Normas harmonizadas 7.3. Avaliación de riscos 7.4. Dispositivos de seguridade 7.5. Expediente técnico 7.6. Marcado CE 7.7. Declaración de conformidade 7.8. Manual de instrucións 7.9. RD 1215/1997 adecuación de máquinas
8. Sector da madeira	8.1. Riscos e medidas preventivas 8.2. Operacións de talla, primeira transformación, etc. 8.3. Riscos nas máquinas de traballar a madeira
9. Prensas	9.1. Riscos e medidas preventivas
10. Operacións de soldadura	10.1. Riscos e medidas preventivas
11. Sector da construción	10.1. Riscos e medidas preventivas 10.2. RD 1627/1997 10.3. Proxectos de obras 10.4. Estudos de seguridade 10.5. Plans de seguridade 10.6. Regulación da *subcontratación e o seu desenvolvemento
12. Sector agrícola e gandeiro	12.1. Riscos e medidas preventivas
13. Sector marítimo e pesqueiro	13.1. Riscos e medidas preventivas

14. Transporte de mercadorías peligrosas e seguridade na conducción	14.1. Accidentes de tráfico 14.2. In-itinere 14.3. Investigación de accidentes de circulación 14.4. Conducción defensiva
---	---

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	0	30
Estudo de casos	15	0	15
Resolución de problemas de forma autónoma	0	100	100
Seminario	3	0	3
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Autoavaliación	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o exercicio de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies Description

Estudo de casos	Posibilidade de adaptar os exercicios que se propoñen ao campo de traballo de cada alumno
-----------------	---

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Exame de preguntas obxectivas	Exame final. Cuestións de resposta curta ou tipo test con posibilidade de resolución dalgún exercicio ou problema	70-30	B2 B6	C4 C9 C10 C13 C14 C20	
Autoavaliación	Realizadas autónomamente polos alumnos, tendo en conta a presencialidad	30-70	B2	C2 C4	D1 D3 D5

Other comments on the Evaluation

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

José Avelino Espero Santiago, Florentino Fernández Zapico, Minerva Espeso Expósito y Beatriz Fernánd, **Seguridad en el Trabajo. Manual para la formación del especialista**, 14ª edición, Lex Nova, 2009

JOSE MARIA CORTES DIAZ, **Técnicas de Prevención de Riesgos Laborales: Seguridad e Higiene del Trabajo**, 10ª edición, TEBAR, 2012

Complementary Bibliography

Barceló Domenech, J., **Responsabilidad extracontractual del empresario por actividades de sus dependientes**, Mc Graw-Hill, 1995

Asua González, C., **La responsabilidad civil I y II, en Manual de Derecho Civil, II, de PUIG FERRIOL, GETE-ALONSO,** Marcial Pons, 2000

Confederación sindical de CC.OO y Unión General de Trabajadores, **Guía: el transporte al centro de trabajo,** 1998

García Ninet, J.I., **Manual de prevención de riesgos laborales,** Última edición, Atelier Editorial,

Hoyos, D., **Costes externos del transporte en la CAPV,** Ihobe, Serie Programa Marco Ambiental nº44, 2005

López Gandía, J.; Blasco Lahoz, J.F., **Curso de prevención de riesgos laborales,** Tirant lo Blanch, última edición

Mercader Uguina, J.R., **Indemnizaciones derivadas de accidente de trabajo,** La Ley, 2000

Molto García, J.I., **La imputación de responsabilidades y el marco jurídico de la prevención de riesgos laborales,** INSHT, 2006

Navarro Fernández, J.; A/Pertinez Vilchez, F., **Responsabilidad empresarial y riesgos laborales,** Bosch, 2002

Rodríguez Llamas, S., **Régimen de responsabilidad civil por productos defectuosos,** Aranzadi-Thomson, 2002

Sala Franco, T., **Derecho de la prevención de riesgos laborales,** Tirant lo Blanch, 2004

Vega P., **Movilidad: el transporte al trabajo. Planes de movilidad.,** Grupo de Estudios y Alternativas, 21, SL, 2005

Vela Sánchez, A., **Criterios de Aplicación del régimen de responsabilidad civil por productos,** Comares, 2004

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense tódalas metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial levaranse a cabo a través dos medios telemáticos (campus remoto)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesorado da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican e polo tanto

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non é precisa bibliografía adicional respecto adicional respecto á facilitada o inicio de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o peso na nota global

* Probas pendentes que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, no caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, ós medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Fatic, etc.)

* Probas que se modifican

Ningunha

IDENTIFYING DATA				
Especialización en Higiene Industrial				
Subject	Especialización en Higiene Industrial			
Code	V04M150V01202			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riesgos Laborales			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	4.5	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dpto. Externo Enseñaría dos materiais, mecánica aplicada e construción Enseñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos Física aplicada			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	Acuña Vilas, José Patiño Vilas, David Pérez Orozco, Raquel Riveiro Rodríguez, Antonio Val García, Jesús del			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias

Code	
B3	CG3 - Capacitar al estudiante para las funciones de nivel superior de técnico en prevención de riesgos laborales en Higiene Industrial
B7	CG7 - Valorar las funciones y estrategias de la higiene industrial; describiendo y calculando los riesgos relacionados con los principales contaminantes químicos, físicos y biológicos en el trabajo, y Valorar las principales estrategias de prevención
C2	CE02 - Aplicar métodos estadísticos a la prevención de riesgos laborales.
C11	CE011 - Identificar de manera general los diferentes agentes contaminantes físicos, químicos y biológicos.
C14	CE014 - Capacidad para preparar el plan de seguridad y salud elaborado por el contratista y, en su caso, las modificaciones introducidas en el mismo.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D2	CT2 - Capacidad de análisis, síntesis, capacidad de planificación y gestión de la información
D4	CT4 - Trabajar tanto en equipo como de manera autónoma en un contexto internacional o multidisciplinar
D5	CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
- Identificar as técnicas de detección, avaliación e control dos riscos hixiénicos.	B3
- Identificar as medidas encamiñadas a minimizar a contaminación exterior	B7
	C2
	C11
	D1
	D2
- Adquirir coñecementos de técnicas avanzadas de avaliación e control do ruído na industria.	B3
- Identificar os principais riscos hixiénicos nos sectores produtivos máis importantes: agricultura, industria do calzado, industria siderúrxica, etc..	B7
	C11
- Saber facer unha avaliación de riscos hixiénicos e pór en práctica as medidas preventivas adecuadas en función dos resultados obtidos.	C14
	D4
	D5

Contidos

Topic	
-------	--

1. Contaminantes químicos I	1.1. Toxicoloxía de po, fibras, metais, disolventes, praguicidas e fluídos de corte. 1.2. Control biolóxico da exposición a axentes químicos
2. Contaminantes químicos II	2.1. O REACH e o Sistema Global Harmonizado (SGA) 2.2. Regulamento sobre clasificación, etiquetaxe e envasado de sustancias e mesturas
3. Contaminantes químicos III	3.1. Axentes canceríxenos laborais 3.2. RD 665/1997 e as súas modificacións 3.3. Amianto 3.4. RD 396/2006 3.5. Actividades de desamiantado 3.6. Xestión de residuos de amianto
4. Contaminantes químicos IV	4.1. Toma de mostra de axentes químicos 4.2. Análise de laboratorio
5. Avaliación da exposición	5.1. Estratexia de mostraxe 5.2. A función normal e a log-normal 5.3. Parámetros característicos 5.4. Estimación de valores 5.5. Tempos de mostraxe 5.6. Grupos homoxéneos 5.7. Ciclos de traballo 5.8. Tratamento de resultados 5.9. Comparación co VLA-ED e VLA-EC
6. Avaliación da exposición	6.1. Estratexia de mostraxe 6.2. A función normal e a log-normal 6.3. Parámetros característicos 6.4. Estimación de valores 6.5. Tempos de mostraxe 6.6. Grupos homoxéneos 6.7. Ciclos de traballo 6.8. Tratamento de resultados
7. Control da exposición	7.1. Xestión das medidas de prevención fronte ao risco químico 7.2. Substitución de produtos 7.3. Contención 7.4. Ventilación xeral e por extracción localizada 7.5. Equipos de protección individual
8. Contaminantes físicos I	8.1. Ruído, Equipos de medición de ruído 8.2. Potencia sonora 8.3. Absorción acústica 8.4. Equipos de protección individual
9. Contaminantes físicos II	9.1. Vibracións mecánicas 9.2. Parámetros 9.3. Sistemas de medida 9.4. Criterios de avaliación 9.5. Sistemas de control
10. Contaminantes físicos III	10.1. Ambiente térmico e traballo 10.2. Determinación da calor metabólico 10.3. Criterios de valoración 10.4. Avaliación de exposicións moi intensas e moderadas 10.5. Exposición ao frío 10.6. Control das exposicións á calor e ao frío
11. Contaminantes físicos IV	11.1. Radiacións ionizantes e non ionizantes 11.2. Radiofrecuencias 11.3. Microondas 11.4. Radiacións ópticas 11.5. Láser 11.6. Sistemas de medida 11.7. Avaliación de riscos 11.8. Medidas de prevención 11.9. Control dosimétrico 11.10. Normativa
12. Contaminantes biolóxicos	12.1. Axentes biolóxicos 12.2. Avaliación e redución 12.3. Seguridade biolóxica 12.4. Medidas especiais en distintos sectores 12.5. Normativa aplicable

13. Procesos Industriais

- 13.1. Riscos específicos
- 13.2. Materias primas
- 13.3. Tecnoloxías utilizadas e contaminantes xerados
- 13.4. Soldadura
- 13.5. Pintura
- 13.6. Recobrecimentos electrolíticos
- 13.7. Industria química
- 13.8. Industria do plástico e caucho
- 13.9. Industria da madeira
- 13.10. Sector sanitario
- 13.11. Sector agrícola e gandeiro

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	20	0	20
Estudo de casos	13	0	13
Resolución de problemas de forma autónoma	0	72	72
Seminario	4.5	0	4.5
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Autoavaliación	1	0	1
Estudo de casos	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o exercicio de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Atención personalizada**Methodologies Description**

Estudo de casos	Posibilidade de adaptar os exercicios que se propoñen ao campo de traballo de cada alumno
-----------------	---

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Exame de preguntas obxectivas	Exame final escrito. Cuestións de resposta curta ou tipo test con posibilidade de resolución dalgún exercicio ou problema	70-30	B3 B7	C11 C14	D1
Autoavaliación	Realizadas autónomamente polos alumnos, tendo en conta a presencialidade	30-70		C2	D2 D4 D5
Estudo de casos	Resolución de casos reais	20-40	B3 B7	C11 C14	D1 D4 D5

Other comments on the Evaluation

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información**Basic Bibliography**

Faustino Menéndez Díez, **Higiene Industrial. Manual para la formación del especialista**, 12ª edición, Lex Nova, 2011

Complementary Bibliography

INSHT, **Higiene Industrial. Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo**, 2ª edición, INSHT, 2002

Falagan Rojo, M.J., **Higiene Industrial Aplicada [Ampliada]**, Fundación Luis Fernández Velasco, 2005

Manual para la Prevención de Riesgos Laborales. Tomos I y II, 1ª edición, Editorial CISS S.A, 1995

C. Ray Asfahl, **Seguridad Industrial y Salud**, 4ª edición, Prentice Hall, 2000

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense tódalas metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial levaranse a cabo a través dos medios telemáticos (campus remoto)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesorado da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican e polo tanto

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non é precisa bibliografía adicional respecto adicional respecto á facilitada o inicio de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o peso na nota global

* Probas pendentes que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, no caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, ós medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Faitic, etc.)

* Probas que se modifican

Ningunha

IDENTIFYING DATA**Especialización en Ergonomía e Psicosocioloxía**

Subject	Especialización en Ergonomía e Psicosocioloxía			
Code	V04M150V01203			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	4.5	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dpto. Externo Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	Álvarez González, María del Carmen André Rivas, César Ortiz Torres, Luis Patiño Vilas, David			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias

Code	
B4	CG4 - Capacitar al estudiante para las funciones de nivel superior de técnico en prevención de riesgos laborales en Ergonomía y psicología
B8	CG8 - Valorar los fundamentos y las estrategias de la ergonomía y la psicología laboral. Ser capaz de reconocer y evaluar los riesgos relacionados con la carga física y psíquica en el trabajo y de proponer las medidas adecuadas de prevención
C2	CE02 - Aplicar métodos estadísticos a la prevención de riesgos laborales.
C8	CE08 - Desarrollar metodologías para la detección, valoración y control de riesgos ergonómicos y psicológicos en el trabajo
C19	CE019 - Identificar los diferentes riesgos de ergonomía y psicología.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D2	CT2 - Capacidad de análisis, síntesis, capacidad de planificación y gestión de la información
D5	CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Inculcar ao alumno a transcendencia das condicións ambientais no traballo e nos diferentes sectores produtivos	B4 B8 C2 D1 D2
Valorar a importancia da perspectiva psicosocial na cultura preventiva	B8
Valorar a importancia no deseño dos postos de traballo e do produto final	C8
Identificar e saber avaliar a carga física e mental dun traballador e establecer medidas preventivas	C19
Identificar os aspectos máis relevantes en relación ao deseño de medidas preventivas	D2 D5

Contidos

Topic	
1. Carga mental de traballo	1.1. Factores 1.2. Posibles Consecuencias 1.3. Avaliación

2. Carga física de traballo	2.1. Factores 2.2. Posibles consecuencias para a saúde dos traballadores 2.3. Ferramentas de avaliación destes aspectos 2.4. Lexislación aplicable nestes temas
3. Deseño da contorna de traballo	3.1. Variables antropométricas 3.2. Deseño do posto de traballo 3.3. Deseño dos postos de PVD. Lexislación aplicable 3.4. Deseño de ferramentas manuais
4. Variables ambientais en ergonómia	4.1. Ambiente termohigrométrico. Confort térmico 4.2. Ambiente sonoro. Ruído molesto 4.3. Iluminación. Confort visual
5. Tempo de traballo. Cronobiología e Cronosociología	4.1. Traballo a quendas e nocturno 4.2. Conciliación da vida social e familiar 4.3. Medidas organizacionais. Medidas legais 4.4. Intensificación do tempo de traballo Xornadas, horarios e ritmos.
6. Consecuencias da exposición a riscos psicosociais	6.1. O factor humano. Actos inseguros, erros, equivocacións, violación de normas 6.2. Tensión laboral 6.3. Síndrome de queimarse no traballo (burnout) 6.4. Violencia psicolóxica e acoso no traballo (mobbing) 6.5. Violencia física no traballo
7. A prevención dos riscos psicosociais. Procedementos e metodoloxía de avaliación dos riscos psicosociais	7.1. Aspectos legais da avaliación psicosocial 7.2. Procedementos e fases de avaliación 7.3. Métodos globais de avaliación de factores psicosociais 7.4. Métodos globais de condicións de traballo 7.5. Métodos de avaliación de factores psicosociais específicos 7.6. Cuestionarios de saúde percibida 7.7. Elaboración de metodoloxías de avaliación 7.8. Avaliación da tensión laboral 7.9. Avaliación do acoso 7.10. Avaliación do "burnout"
8. Outras medidas de prevención dos riscos psicosociais I	8.1. A selección e formación dos mandos e directivos da empresa para a prevención de tensión e violencia no traballo 8.2. A vixilancia sanitaria na prevención de riscos psicosociais 8.3. Os códigos de conduta e declaracións do empresario
9. Outras medidas de prevención dos riscos psicosociais II	8.1. A formación dos traballadores da empresa sobre confrontamento de situacións de tensións e violencia no traballo. 8.2. Salario emocional 8.3. Estratexias de conciliación 8.4. Autocoidado da seguridade laboral
10. Intervención en psicosocioloxía laboral	10.1. Aspectos xerais da intervención 10.2. Intervención en materia de tensión laboral e burnout. 10.3. Intervención en materia de acoso laboral, actuacións sobre a organización e a persoa. Protocolos. 10.4. Intervención en materia de violencia. Deseño de medidas. Responsabilidades legais. Protocolos 10.5. Intervención en materia de tempo de traballo. Deseño de tempos. Medidas organizativas. Regulación legal do tempo de traballo

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	20	0	20
Estudo de casos	14	0	14
Resolución de problemas de forma autónoma	0	72	72
Seminario	4.5	0	4.5
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Autoavaliación	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o exercicio de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies Description

Estudo de casos Posibilidade de adaptar os exercicios que se propoñen ao campo de traballo de cada alumno

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Exame de preguntas obxectivas	Exame final escrito. Cuestións de resposta curta ou tipo test con posibilidade de resolución dalgún exercicio ou problema	70-30	B4 B8	C2 C19	D1
Autoavaliación	Realizadas *autónomamente polos alumnos, tendo en conta a *presencialidad	30-70		C8 C19	D2 D5

Other comments on the Evaluation

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

F. Javier Llana Álvarez, **Ergonomía y Psicosociología aplicada. Manual para la formación del especialista**, 15ª edición, Lex Nova, 2009

JOSE MARIA CORTES DIAZ, **Técnicas de Prevención de Riesgos Laborales: Seguridad e Higiene del Trabajo**, 10ª edición, TEBAR, 2012

Complementary Bibliography

Asua González, C., **La responsabilidad civil I y II**, en **Manual de Derecho Civil, II**, de PUIG FERRIOL, GETE-ALONSO, Marcial Pons, 2000

Barceló Domenech, J., **Responsabilidad extracontractual del empresario por actividades de sus dependientes**, Mc Graw-Hill, 1995

Confederación sindical de CC.OO y Unión General de Trabajadores, **Guía: el transporte al centro de trabajo**, 1998

García Ninet, J.I., **Manual de prevención de riesgos laborales**, Última edición, Atelier Editorial,

Gutierrez santiado, P., **Responsabilidad civil por productos defectuosos**, Comares, 2003

Hoyos, D., **Costes externos del transporte en la CAPV, Ihobe, Serie Programa Marco Ambiental nº44**, 2005

López Gandía, J.; Blasco Lahoz, J.F., **Curso de prevención de riesgos laborales**, última edición, Tirant lo Blanch,

Mercader Uguina, J.R., **Indemnizaciones derivadas de accidente de trabajo**, La Ley, 2000

Molto García, J.I., **La imputación de responsabilidades y el marco jurídico de la prevención de riesgos laborales**, INSHT, 2006

Navarro Fernández, J.; A/Pertinez Vilchez, F., **Responsabilidad empresarial y riesgos laborales**, Bosch, 2002

Rodríguez Llamas, S., **Régimen de responsabilidad civil por productos defectuosos**, Aranzadi-Thomsom, 2002

Sala Franco, T., **Derecho de la prevención de riesgos laborales**, Tirant lo Blanch, 2004

Vega P. (Grupo de Estudios y Alternativas, 21, SL (gea21), **Movilidad: el transporte al trabajo. Planes de movilidad.**, 2005

Vela Sánchez, A., **Criterios de Aplicación del régimen de responsabilidad civil por productos**, Comares, 2004

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou

non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense tódalas metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial levaranse a cabo a través dos medios telemáticos (campus remoto)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesorado da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican e polo tanto

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non é precisa bibliografía adicional respecto adicional respecto á facilitada o inicio de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o peso na nota global

* Probas pendentes que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, no caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, ós medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Fatic, etc.)

* Probas que se modifican

Ningunha

IDENTIFYING DATA**Auditoría dos Sistemas de Prevención de Riscos Laborais**

Subject	Auditoría dos Sistemas de Prevención de Riscos Laborais			
Code	V04M150V01204			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dpto. Externo Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	Burgos Toimil, Manuel Mendez Fernández, Manuela Patiño Vilas, David			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias

Code	
B9	CG9 - Valorar y aplicar el marco normativo sobre la prevención de riesgos laborales
C2	CE02 - Aplicar métodos estadísticos a la prevención de riesgos laborales.
C5	CE05 - Adquirir conocimientos básicos sobre administración, organización y gestión empresarial.
C6	CE06 - Capacidad para realizar labores de integración de la gestión preventiva en la empresa. Coordinación con la gestión de la calidad y medioambiental, utilización de técnicas de formación.
C7	CE07 - Adquirir conocimientos básicos de derecho del trabajo. Adquirir conocimientos y facilidad para el manejo de la normativa y legislación específica en PRL.
C12	CE012 - Adquirir conocimientos y metodologías sobre auditorías.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D3	CT3 - Capacidad de comunicación oral y escrita de conocimientos y conclusiones a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
D5	CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Establecer o marco conceptual e lexislativo en que se desenvolve a Prevención de Riscos Laborais.	B9
Determinar a idoneidade das avaliacións de riscos realizadas, analizar os seus resultados e verificar os mesmos.	C2 C5
Determinar a idoneidade das avaliacións de riscos realizadas, analizar os seus resultados e verificar os mesmos.	B9 C5 C7 D5
Capacitar ao alumno para planificar e levar a cabo *auditorias en materia de Prevención de Riscos Laborais, independentemente do ámbito, obxecto, ou tipo de auditoría que se precise realizar.	C12 D3
Preparar ao alumno para o desempeño dos labores propios do Auditor en materia de prevención de riscos laborais, os aspectos que se deben ter en conta, a estrutura do informe así como ampliar coñecementos adquiridos anteriormente dentro do sector da prevención.	D5
Analizar os riscos laborais máis comúns dentro das distintas especialidades e familiarizarse cos mesmos en orde a determinar con máis precisión e exactitude a realización da *auditoria.	C2 C6
Analizar a forma de xestionar o Sistema de Xestión de Prevención de riscos laborais nas empresas, e a súa efectividade para a consecución de obxectivos.	C7 D1 D5

Utilizar a *auditoria como unha ferramenta para mellorar a actividade preventiva nas empresas, centrándose principalmente en: a comprobación das obrigacións do empresario en relación coa avaliación dos riscos, o tipo e a planificación das actividades preventivas, a organización dos recursos necesarios para realizalas. C7
C12
D1
D3
D5

Coñecer os principios, procedementos e pautas xerais relacionados coa elaboración do informe de auditoría, así como a normativa aplicable en cada caso

Contidos

Topic	
1. Introducción	1.1. Introducción 1.2. Obxectivo 1.3. Criterios de referencia 1.4. Termos e definicións 1.5. Tipos de Auditorías
2. Planificación da Auditoría	2.1. Designación do Auditor Xefe do Equipo 2.2. Definición dos obxectivos, o alcance e criterios da Auditoría 2.3. Determinación da viabilidade da Auditoría 2.4. Selección do Equipo Auditor 2.5. Preparación do Plan de Auditoría 2.6. Elaboración do Programa de Auditoría 2.7. Preparación dos documentos de traballo
3. Realización da Auditoría	3.1. Reunión de preparación 3.2. Reunión inicial coa Dirección 3.3. Procura de evidencias 3.4. Visita ás instalacións 3.5. Análise da documentación 3.6. Realización de entrevistas 3.7. Reunión dos auditores 3.8. Reunión de saída
4. A auditoria do estándar *OHSAS 18001:2007	4.1. Política 4.2. Identificación de perigos, avaliación de riscos e determinación de controis 4.3. Requisitos legais e outros requisitos 4.4. Obxectivos e programa de xestión 4.5. Recursos, funcións, responsabilidade e autoridade 4.6. Competencia, formación e toma de conciencia 4.7. Participación e consulta Documentación Control de documentos
5. Informe da Auditoría	5.1. As non conformidades

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	15	0	15
Estudo de casos	5	0	5
Resolución de problemas de forma autónoma	0	50	50
Seminario	3	0	3
Autoavaliación	1	0	1
Estudo de casos	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o exercicio de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies Description

Estudo de casos Posibilidade de adaptar os exercicios que se propoñen ao campo de traballo de cada alumno

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results	
Autoavaliación Realizadas autónomamente polos alumnos, tendo en conta a presencialidad	30-70	C6	D1 D3 D5
Estudo de casos Resolución dun caso práctico	70-30	B9	C2 C5 C7 C12

Other comments on the Evaluation

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Florentino Fernández Zapico, Daniel Iglesias Pastrana, F. Javier Llana Álvarez y Beatriz Fernández, **Manual para la formación del auditor en prevención de riesgos laborales. Aplicaciones y casos prácticos.**, 3ª edición, Lex Nova, 2010

Complementary Bibliography

Régimen Jurídico de la Seguridad Privada. Colección de Jornadas. Xunta de Galicia,

Izquierdo, Carrasco, **La seguridad privada: Régimen jurídico-administrativo**, Lex Nova, 2004

Marchal Escalona, **Seguridad Privada.**, Aranzadi, 2007

Aguado i Cudolá, **Derecho de la Seguridad pública y privada**, Aranzadi, 2007

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense tódalas metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial levaranse a cabo a través dos medios telemáticos (campus remoto)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesorado da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican e polo tanto

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non é precisa bibliografía adicional respecto adicional respecto á facilitada o inicio de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o peso na nota global

* Probas pendentas que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, no caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, ós medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Fatic, etc.)

* Probas que se modifican

Ningunha

IDENTIFYING DATA**Prácticas Externas**

Subject	Prácticas Externas			
Code	V04M150V01205			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	Patiño Vilas, David Pérez Orozco, Raquel			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias

Code	
B6	CG6 - Identificar las condiciones de seguridad en los centros de trabajo y describir las técnicas de seguridad en el trabajo dirigidas a vigilar y prevenir el riesgo de accidentes de trabajo
B7	CG7 - Valorar las funciones y estrategias de la higiene industrial; describiendo y calculando los riesgos relacionados con los principales contaminantes químicos, físicos y biológicos en el trabajo, y Valorar las principales estrategias de prevención
B8	CG8 - Valorar los fundamentos y las estrategias de la ergonomía y la psicología laboral. Ser capaz de reconocer y evaluar los riesgos relacionados con la carga física y psíquica en el trabajo y de proponer las medidas adecuadas de prevención
B10	CG10 - Proporcionar la adquisición de conceptos, habilidades y actitudes necesarias para la gestión de riesgos laborales, así como planificar, desarrollar y evaluar el proceso de enseñanza y aprendizaje potenciando procesos educativos en la enseñanza de riesgos laborales.
C2	CE02 - Aplicar métodos estadísticos a la prevención de riesgos laborales.
C6	CE06 - Capacidad para realizar labores de integración de la gestión preventiva en la empresa. Coordinación con la gestión de la calidad y medioambiental, utilización de técnicas de formación.
C11	CE011 - Identificar de manera general los diferentes agentes contaminantes físicos, químicos y biológicos.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D2	CT2 - Capacidad de análisis, síntesis, capacidad de planificación y gestión de la información
D3	CT3 - Capacidad de comunicación oral y escrita de conocimientos y conclusiones a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
D4	CT4 - Trabajar tanto en equipo como de manera autónoma en un contexto internacional o multidisciplinar
D5	CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Pór en práctica os coñecementos teóricos aprendidos.	B6 B7 C2 C11 D4 D5
Tratar de resolver as problemáticas concretas que xurdan na actividade da empresa/mutua na que realiza as prácticas.	B7 B8 C2 C6 D1 D2 D3
Fomentar nos estudantes que non desenvolven unha actividade profesional, unha actitude *proactiva cando acoden aos centros de prácticas	B8 B10 C11 D5

Contidos	
Topic	
Desenvolvemento de prácticas en empresas.	As prácticas desenvolveranse en empresas da Comunidade Autónoma de Galicia, preferentemente no departamento de Prevención. Consistirán basicamente na aplicación dos coñecementos teóricos desenvolvidos ao longo do curso e detallados no programa do título. O seu contido específico estará en función das necesidades concretas da empresa na que se realicen as prácticas, así como das preferencias do alumno.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	5	0	5
Prácticum, Practicas externas e clínicas	0	100	100
Traballo tutelado	45	0	45

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Prácticum, Practicas externas e clínicas	É estudante desenvolve as actividades nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión, durante un período determinado e realizando as funcións asignadas e previstas na proposta de prácticas.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O alumno realizará prácticas na entidade receptora durante 120 horas presenciais. Ademais dedicará 30 horas de traballo non presencial para a redacción da memoria final de prácticas..

Avaliación					
	Description	Qualification	Training	and Learning Results	
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O titor da entidade receptora emitirá un informe sobre a actividade desenvolvida polo alumno durante a realización das prácticas.	80	B10	C2 C6 C11	D1 D2 D3 D4 D5
Traballo tutelado	O titor académico avaliará a memoria final de prácticas redactada polo alumno.	20	B6 B7 B8	C2 C6 C11	D1

Other comments on the Evaluation

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description
 === MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===
 Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determineno

atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

*No caso de que non se permita a asistencia de alumnos ás empresas por restricións sanitarias a materia adaptárase ás recomendacións indicadas pola Universidade nese momento. Sen incumprir as mesmas tratará de aplicarse o seguinte criterio:

Aqueles que completen as prácticas non terán ningún cambio respecto da planificación inicial.

Os que as realizaron parcialmente, en caso de superar o 50% do tempo necesario poderán dalas por completadas.

Os que aínda non as realizen poden esperar a que cambie a situación ou preferentemente recomendaráselles modificar a matrícula para escoller as outras materias *optativas que si teñen alternativa viable no plan de continxencia.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o seu peso na nota global

* Probas pendentes que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios *telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Fatic, etc.)

* Probas que se modifican

Ningunha

IDENTIFYING DATA**Prácticas en Instalacións Industriais**

Subject	Prácticas en Instalacións Industriais			
Code	V04M150V01206			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	Ortiz Torres, Luis Patiño Vilas, David			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias

Code	
B6	CG6 - Identificar las condiciones de seguridad en los centros de trabajo y describir las técnicas de seguridad en el trabajo dirigidas a vigilar y prevenir el riesgo de accidentes de trabajo
B7	CG7 - Valorar las funciones y estrategias de la higiene industrial; describiendo y calculando los riesgos relacionados con los principales contaminantes químicos, físicos y biológicos en el trabajo, y Valorar las principales estrategias de prevención
B8	CG8 - Valorar los fundamentos y las estrategias de la ergonomía y la psicología laboral. Ser capaz de reconocer y evaluar los riesgos relacionados con la carga física y psíquica en el trabajo y de proponer las medidas adecuadas de prevención
C2	CE02 - Aplicar métodos estadísticos a la prevención de riesgos laborales.
C9	CE09 - Identificar los diferentes riesgos de seguridad.
C10	CE010 - Adquirir capacidad para la investigación de accidentes.
C11	CE011 - Identificar de manera general los diferentes agentes contaminantes físicos, químicos y biológicos.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D2	CT2 - Capacidad de análisis, síntesis, capacidad de planificación y gestión de la información
D3	CT3 - Capacidad de comunicación oral y escrita de conocimientos y conclusiones a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
D4	CT4 - Trabajar tanto en equipo como de manera autónoma en un contexto internacional o multidisciplinar
D5	CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecer as principais técnicas de enxeñaría empregadas habitualmente na industria.	B6 B7 C2 C10 D1 D5
Coñecer dunha forma práctica e aplicada as principais técnicas e sistemas empregados na enxeñaría de procesos industriais diversos.	B8 C11 D1 D2 D3
Tratar de interpretar as problemáticas concretas que xurdan na actividade da empresa/mutua coas que o taller de prácticas colabore.	B6 B7
Fomentar nos estudantes unha actitude *proactiva cando acoden aos centros de prácticas.	C9 C10 D4 D5

Contidos
Topic
Sistemas de Seguridade e Prevención en Instalacións de produción térmica
Sistemas de Seguridade e Prevención en Instalacións de xeración de enerxía eléctrica
Sistemas de Seguridade e Prevención en diferentes instalacións industriais

Planificación	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	5	0	5
Estudo de casos	10	0	10
Resolución de problemas de forma autónoma	0	55	55
Seminario	3	0	3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	1	0	1
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o exercicio de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada	
Methodologies Description	
Estudo de casos	Posibilidade de adaptar os exercicios que se propoñen ao campo de traballo de cada alumno

Avaliación	Description	Qualification	Training and Learning Results
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Exposición dos resultados obtidos na realización de prácticas	60-80	B8 C10 D1 C11 D2 D5
Exame de preguntas obxectivas	Resolución de cuestionarios tipo test	20-40	B8 C10 D1 C11 D2 D5

Other comments on the Evaluation

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información
Basic Bibliography
Complementary Bibliography

Recomendacións

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense todas as metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial levarán a cabo a través de medios telemáticos (campus remoto)

No caso de que non se poidan realizar visitas a empresa estas substituiranse por traballos prácticos do alumnado sobre empresas reais.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesor da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Non é necesaria bibliografía adicional respecto da facilitada ao comezo de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o seu peso na nota global

* Probas pendentes que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Faitic, etc.)

* Probas que se modifican

O informe de prácticas farase sobre as visitas realizadas ou si non son posibles substituirase por un informe sobre algunha empresa desenvolvido de forma virtual (estudo dos procesos industriais e o seu plan de seguridade). Neste caso o peso do informe pasa a ser do 20-40% e o do exame 60-80%

IDENTIFYING DATA**Prácticas para a Formación en Prevención de Riscos Laborais**

Subject	Prácticas para a Formación en Prevención de Riscos Laborais			
Code	V04M150V01207			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos Lingua española			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	Cuevas Alonso, Miguel Míguez Tabarés, José Luis Patiño Vilas, David			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias

Code	
B7	CG7 - Valorar las funciones y estrategias de la higiene industrial; describiendo y calculando los riesgos relacionados con los principales contaminantes químicos, físicos y biológicos en el trabajo, y Valorar las principales estrategias de prevención
B8	CG8 - Valorar los fundamentos y las estrategias de la ergonomía y la psicología laboral. Ser capaz de reconocer y evaluar los riesgos relacionados con la carga física y psíquica en el trabajo y de proponer las medidas adecuadas de prevención
B10	CG10 - Proporcionar la adquisición de conceptos, habilidades y actitudes necesarias para la gestión de riesgos laborales, así como planificar, desarrollar y evaluar el proceso de enseñanza y aprendizaje potenciando procesos educativos en la enseñanza de riesgos laborales.
C6	CE06 - Capacidad para realizar labores de integración de la gestión preventiva en la empresa. Coordinación con la gestión de la calidad y medioambiental, utilización de técnicas de formación.
C9	CE09 - Identificar los diferentes riesgos de seguridad.
C10	CE010 - Adquirir capacidad para la investigación de accidentes.
C11	CE011 - Identificar de manera general los diferentes agentes contaminantes físicos, químicos y biológicos.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D2	CT2 - Capacidad de análisis, síntesis, capacidad de planificación y gestión de la información
D3	CT3 - Capacidad de comunicación oral y escrita de conocimientos y conclusiones a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
D4	CT4 - Trabajar tanto en equipo como de manera autónoma en un contexto internacional o multidisciplinar
D5	CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Capacitar ao alumno para practicar en situacións reais ou simuladas os coñecementos adquiridos nas materias do máster	B7 B8 C10 C11 D3 D4 D5
Ser capaz de descubrir e resolver problemas vinculados á prevención de riscos laborais	B10 C9 C10 D1 D4

Aprender nas situacións que se presenten a desenvolver metodoloxías para a detección, valoración e control de riscos de seguridade no traballo, saúde, ergonomía e psicocioloxía aplicade	B10 C6 D2
---	-----------------

Contidos

Topic

Os contidos relaciónanse coa consolidación e integración a través da experiencia práctica dos coñecementos, habilidades e competencias adquiridos a través das materias do Máster de Prevención de Riscos Laborais. Trátase de contidos relacionados coa prevención, o diagnóstico, a intervención e a avaliación de riscos laborais.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	5	0	5
Resolución de problemas de forma autónoma	0	55	55
Seminario	3	0	3
Estudo de casos	11	0	11
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Resolución de problemas de forma autónoma	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Posibilidade de adaptar os exercicios que se propoñen ao campo de traballo de cada alumno

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Estudo de casos	Resolución de casos prácticos	40-80	B8 C10 C11 D1 D2 D5
Exame de preguntas obxectivas	Resposta de preguntas curtas ou tipo test de teoría	60-20	B8 C10 C11 D1 D2

Other comments on the Evaluation

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Martina Morschhäuser, Reinhold Söchert, **Trabajo Saludable en una Europa que Envejece**, BKK Bundesverband,

Recomendacións

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense tódalas metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial na aula levaranse a cabo a través dos medios telemáticos (campus remoto)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesorado da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican e polo tanto

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non é precisa bibliografía adicional respecto adicional respecto á facilitada o inicio de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o peso na nota global

* Probas pendentes que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, no caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, ós medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Fatic, etc.)

* Probas que se modifican

Ningunha

IDENTIFYING DATA**Traballo de Fin de Máster**

Subject	Traballo de Fin de Máster			
Code	V04M150V01208			
Study programme	Máster Universitario en Prevención de Riscos Laborais			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dpto. Externo Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente Enxeñaría mecánica, máquinas e motores térmicos e fluídos Lingua española			
Coordinator	Patiño Vilas, David			
Lecturers	Bárcena García, Carlos Francisco de Paula Collazo Rodríguez, Joaquín Baltasar Granada Álvarez, Enrique Míguez Álvarez, Carla María Míguez Tabarés, José Luis Morán González, Jorge Carlos Ortiz Torres, Luis Patiño Vilas, David Pérez Orozco, Raquel Porteiro Fresco, Jacobo Puga Alonso, Javier Vázquez Rajo, Manuel Vázquez Torres, Antonio			
E-mail	patinho@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencias

Code	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	CB7 - Que los estudiantes sepan aplicar los conocimientos adquiridos y su capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con su área de estudio
A3	CB8 - Que los estudiantes sean capaces de integrar conocimientos y enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios
A4	CB9 - Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones y los conocimientos y razones últimas que las sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
A5	CB10 - Que los estudiantes posean las habilidades de aprendizaje que les permitan continuar estudiando de un modo que habrá de ser en gran medida autodirigido o autónomo.
B1	CG1 - Capacitar al estudiante para las funciones de nivel superior de técnico en prevención de riesgos laborales en sus fundamentos básicos
B2	CG2 - Capacitar al estudiante para las funciones de nivel superior de técnico en prevención de riesgos laborales en Seguridad en el Trabajo
B3	CG3 - Capacitar al estudiante para las funciones de nivel superior de técnico en prevención de riesgos laborales en Higiene Industrial
B4	CG4 - Capacitar al estudiante para las funciones de nivel superior de técnico en prevención de riesgos laborales en Ergonomía y psicología
B5	CG5 - Valorar los efectos negativos de las condiciones de trabajo inadecuadas sobre la salud y el bienestar de los trabajadores, y las estrategias básicas para la prevención de riesgos laborales
B6	CG6 - Identificar las condiciones de seguridad en los centros de trabajo y describir las técnicas de seguridad en el trabajo dirigidas a vigilar y prevenir el riesgo de accidentes de trabajo
B7	CG7 - Valorar las funciones y estrategias de la higiene industrial; describiendo y calculando los riesgos relacionados con los principales contaminantes químicos, físicos y biológicos en el trabajo, y Valorar las principales estrategias de prevención

B8	CG8 - Valorar los fundamentos y las estrategias de la ergonomía y la psicología laboral. Ser capaz de reconocer y evaluar los riesgos relacionados con la carga física y psíquica en el trabajo y de proponer las medidas adecuadas de prevención
B9	CG9 - Valorar y aplicar el marco normativo sobre la prevención de riesgos laborales
B10	CG10 - Proporcionar la adquisición de conceptos, habilidades y actitudes necesarias para la gestión de riesgos laborales, así como planificar, desarrollar y evaluar el proceso de enseñanza y aprendizaje potenciando procesos educativos en la enseñanza de riesgos laborales.
C1	CE01 - Adquirir una visión global de la prevención de riesgos laborales, su papel e importancia en el mundo laboral
C2	CE02 - Aplicar métodos estadísticos a la prevención de riesgos laborales.
C3	CE03 - Planificar y calcular sistemas de análisis y control de siniestralidad laboral.
C6	CE06 - Capacidad para realizar labores de integración de la gestión preventiva en la empresa. Coordinación con la gestión de la calidad y medioambiental, utilización de técnicas de formación.
D1	CT1 - Capacidad e iniciativa para tomar decisiones y evaluar soluciones alternativas o novedosas demostrando flexibilidad, rigor y profesionalidad
D2	CT2 - Capacidad de análisis, síntesis, capacidad de planificación y gestión de la información
D3	CT3 - Capacidad de comunicación oral y escrita de conocimientos y conclusiones a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
D4	CT4 - Trabajar tanto en equipo como de manera autónoma en un contexto internacional o multidisciplinar
D5	CT5 - Compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Redacción dun proxecto completo de Prevención de Riscos Laborais	A1 A2 A3 A4 A5 B7 B8 B9 B10 C1 C2 C3 C6 D4 D5
Presentación do proxecto segundo a normativa vixente	B1 B2 B3 B4 B5 B6 C3 C6 D1 D2 D3
Saber levar a cabo a implantación do proxecto	B1 B2 B4 B5 B6 C1 C2

Contidos

Topic	
1. Título.	1.1. Datos da empresa
2. Análise dos danos á saúde	2.1. Estudo de accidentalidade 2.2. Datos, Índices e Gráficas 2.3. Conclusións
3. Organización preventiva	3.1. Modalidade de organización 3.2. Delegados de prevención e Recursos preventivos 3.3. Comité de Seguridade e Saúde 3.4. Asignación de responsabilidades e funcións

4. Avaliación de riscos	4.1. Metodoloxía da avaliación 4.2. Criterios de referencia. Rd, Guías, ntp, etc 4.3. Avaliación de riscos por postos de traballo 4.4. Avaliacións específicas de risco. Hixiene, ergonomía, etc 4.5. Medidas preventivas
5. Plan de accións. Planificación da acción preventiva	5.1. Medidas técnicas 5.2. Formación 5.3. Información 5.4. Epis
6. Medidas de emerxencia. Plan.	6.1. Medidas de emerxencia 6.2. Plans de emerxencia
7. Formación e información	7.1. Preparación dunha charla con material de apoio sobre os riscos de dous postos de traballo. 7.2. Preparación dun manual de normas para dúas dos postos de traballo.
8. Conclusións destacables	8.1. Conclusións xerais

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	0	140	140
Presentación	2	0	2
Seminario	8	0	8

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	O Traballo Fin de Máster realízase baixo a supervisión e dirección dun profesor que exercerá as funcións de titor. A titorización consistirá en supervisar e orientar o estudante na temática, metodoloxía, elaboración, presentación e calquera outro aspecto académico relativo ao Traballo Fin de Máster, así como facilitar a súa xestión, dinamizar e facilitar todo o proceso ata a presentación e defensa do Traballo Fin de Máster. As normas relativas á titorización do Traballo Fin de Máster recollidas na normativa do mesmo.
Presentación	O alumno deberá recoller o Traballo Fin de Máster nunha memoria que deberá entregar en tempo e forma a Comisión Académica, a cal a porá a disposición do Tribunal avaliador da materia. O alumno deberá facer unha exposición e defensa do Traballo Fin de Máster diante do Tribunal avaliador que calificará o traballo. As normas polas que se rexerá a presentación da memoria e a exposición do traballo diante do tribunal serán fixadas con suficiente antelación pola Comisión Académica do Máster.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Durante as titorías farase seguimento da elaboración do traballo da asignatura

Avaliación

Description	Qualification	Training	and Learning	Results
Traballo tutelado Valoración da memoria do TFM presentada polo alumnado	60-80	A1	B1	C1 D1
		A2	B2	C2 D2
		A3	B3	C3 D3
		A4	B4	C6 D4
		A5	B5	D5
		B6		
		B7		
		B8		
		B9		
		B10		

Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e un grupo de estudantes do seu Traballo Fin de Máster	20-40	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C2	D2
			A3	B3	C3	D3
			A4	B4	C6	D4
			A5	B5		D5
				B6		
				B7		
				B8		
				B9		
				B10		

Other comments on the Evaluation

Calendario de exames. Verificar/consultar de forma actualizada na páxina web do mestrado:

<http://www.masterprl.es/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

Para superar o Traballo Fin de Máster é necesario ter superadas antes todas as materias.

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Mantéñense tódalas metodoloxías docentes que en caso de imposibilidade presencial levaranse a cabo a través dos medios telemáticos (campus remoto)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado pode contactar por correo electrónico co profesorado da materia ou co coordinador de grao. Así mesmo poden organizar titorías a través do campus remoto da Universidade de Vigo

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos a impartir e os resultados de aprendizaxe non se modifican e polo tanto

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Non é precisa bibliografía adicional respecto adicional respecto á facilitada o inicio de curso nas condicións habituais

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Mantense o peso na nota global

* Probas pendentes que se manteñen

Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, no caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, ós medios telemáticos postos a disposición do profesorado (campus remoto, Fatic, etc.). Isto significa que a defensa do TFM sería telemática.

* Probas que se modifican

Ningunha